

UVOD

Javne usluge se smatraju onim uslugama koje su od suštinske važnosti za funkcionisanje modernog društva tako da razlozi morala nalažu njihovu univerzalnu dostupnost svim građanima zbog čega se one mogu podvesti pod kategoriju ljudskih prava (kao što je pravo na vodu). Kao primer javnih usluga koje nisu od suštinske važnosti možemo navesti frizerske usluge.

U modernim, razvijenim zemljama pojam javnih usluga obično obuhvata obrazovanje

distribuciju električne energije i gasa

zaštitu od požara

zdravstvo

policiju

čistoću

proizvodnju i distribuciju vode

Javne usluge mogu ponekad imati karakteristike javnog dobra (s obzirom na njihovu nekonkurentnost i neisključivost), ali su uglavnom uslužna dobra koja predstavljaju usluge koje se po preovlađujućim društvenim normama smatraju nedovoljno zastupljenim na tržištu. U najvećem broju slučajeva javne usluge su usluge, tj. one ne podrazumevaju proizvodnju dobara kao što su šrafovi i matice. Mogu ih pružati lokalni ili nacionalni monopoli i to naročito u oblastima u kojima postoje prirodni monopoli.

Njihovi rezultati teško se mogu pripisati određenom individualnom naporu i teško ih je oceniti po kvalitetu. One obično podrazumevaju visok nivo obučenosti i obrazovanja zaposlenih. Najčešće privlače pojedince koje imaju osećaj društvene odgovornosti i koje žele da svojim radom doprinesu dobrobiti društva pa su u tom nastojanju spremne da rade duže radno vreme, a da budu manje plaćene. (Džon Kenet Galbrajt je uočio ulogu ovakve javne vrline u ekonomskom rastu.)

Trend obezbeđivanja široke lepeze javnih usluga u razvijenim zemljama započeo je u devetnom veku i to najčešće kroz razvoj opštinskih sektora za pružanje usluga obezbeđivanja vode i gasa. Kasnije, vlada je počela da obezbeđuje i usluge iz oblasti zdravstva i distribucije električne energije. U mnogim razvijenim zemljama ovakve usluge još uvek obezbeđuju lokalne ili nacionalne vlade dok najveći izuzetak predstavljaju SAD i V. Britanija u kojima je prednost u pružanju javnih usluga data privatnom sektoru. Bez obzira na to oblast pružanja javnih usluga od strane privatnog sektora detaljno je regulisana pozitivnim zakonskim propisima ovih zemalja (npr. u SAD kontrolu vrši posebna Komisija za javne usluge).

U zemljama u razvoju javne usluge su manje zastupljene nego što je to slučaj u razvijenim zemljama. Npr. u nekim zemljama distribucija vode predstavlja privilegiju bogatog srednjeg staleža. Iz političkih razloga često se sprečava širenje obima javnih usluga što za posledicu ima sporiji razvoj siromašnih zajednica.

1. JAVNE ORGANIZACIJE

Izvan Zapadne Evrope, mnoge ključne industrije ostaju u javnom vlasništvu. Međutim, trend u najvećem broju delova sveta sada prema privatizaciji velikih javnih kompanija, u sektorima komunalnih usluga i telekomunikacija. Argumenti za promene vlasništva su krenule u World Bank Report 1994. Glavni uticaj privatizacije na strategiju će zavisiti od forme preduzete privatizacije. Neke kompanije mogu još ostati monopolisti čak iako su u privatnom sektoru.

Glavna razmatranja koja se odnose na korporativnu strategiju u javnim organizacijama uključuju:

Policy (plan akcije) i politike. Neke evropske zemlje i azijske zemlje, kao što su Indija i Kina, su privržene gledištu da su javne kompanije ovde za pružanje javnih usluga. Strategija je stoga usmerena prema ostvarenju ovih ciljeva. Politička politika vlade će voditi razvoj strategije.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com